

Sygn. akt XVII AmE 4/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący: **SSO Ewa Malinowska**

protokolant: sekretarz sądowy Patrycja Żuk

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2015 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania **Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 25 października 2013 roku nr (...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od powoda Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Ewa Malinowska

Sygn. akt: XVII AmE 4/14

UZASADNIENIE

W dniu 25 października 2013 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał decyzję nr (...) mocą której stwierdził, iż powód SM (...) w M. odmówiła przedłożenia Prezesowi URE informacji o których mowa w art. 28 ustawy Prawo energetyczne tj. informacji dotyczącej wykonywanej przez przedsiębiorstwo energetyczne działalności gospodarczej i za to działanie wymierzył powodowi karę w wysokości 5000 zł. W uzasadnieniu decyzji Prezes URE podniósł m. in., że powód jako przedsiębiorstwo energetyczne powinno ustalić taryfę. Termin do złożenia taryfy był zmieniany kilkakrotnie a mimo to powód nie przedstawił żądanego dokumentu. W związku z powyższym Prezes URE wszczął postępowanie administracyjne i w jego ramach wezwał powoda do przedłożenia sprawozdania finansowego za rok 2012, wskazania przychodów pochodzących z działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży ciepła w roku 2012, wskazania jaka jest sytuacja finansowa powoda, złożenia wyjaśnień dotyczących przyczyn niezłożenia informacji tj. taryfy ciepła a także złożenia odpisu z KRS. Pomimo kilkakrotnie ponawianych wezwań powód nie wyjaśnił wystarczająco swojej sytuacji finansowej. W prowadzonym postępowaniu Prezes URE dopuścił jako dowód informacje na temat kosztów i przychodów działalności powoda w zakresie zaopatrzenia w ciepło w ramach innego postępowania spornego prowadzonego w trybie art. 8 ust. 1 ustawy, którego stroną jest powód. Spółdzielnia uznała, iż taryfą jest uchwała Rady Nadzorczej powoda z listopada 2010 r. rozpowszechniana do publicznej wiadomości odbiorców na tablicy ogłoszeń. Do zakończenia postępowania nie przedstawiła innej taryfy dla ciepła. Nie ujawniła także dokumentów finansowych za rok 2012. W ocenie Prezesa URE powód ma status przedsiębiorcy energetycznego. Powód na zawartą umowę o dostarczanie ciepła z przynajmniej jednym zewnętrznym odbiorcą tj. Wspólnotą nieruchomości nr (...). Ponadto powód od lipca 2013 r. dolicza do cen i stawek opłat za ciepło 23% stawkę podatku VAT. (k. 4- 6)

W odwołaniu od powyższej decyzji powód wniósł o jej uchylenie w całości. W uzasadnieniu podniósł, że nie posiada statusu przedsiębiorcy energetycznego. Zaopatrzenie w ciepło należy do zadań własnych gminy a nie Spółdzielni Mieszkaniowej (...) która wytwarza ciepło dla własnych potrzeb. Ponadto w ocenie powoda pozwany nie jest uprawniony do żądania przedstawienia jakichkolwiek dokumentów, a tylko takich, o których mowa w art. 28 ust. 2 ustawy Prawo energetycznego. Ustęp 1 powołanego przepisu mówi jedynie o możliwości żądania przedstawienia informacji dotyczącej wykonywanej działalności gospodarczej, a takie informacje zostały przez powódkę udzielone. (k. 7 – 10)

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie. Prezes URE powtórzył, iż pomimo wielokrotnych wezwań powód nie przedłożył taryfy. Jego zdaniem powód posiada przymiot przedsiębiorcy energetycznego albowiem działalność, którą prowadzi, polegająca na zaopatrywaniu w ciepło wspólnot mieszkaniowych. Działalność ta ma charakter zarobkowy, i jest wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Do cen za wytwarzane ciepło powód dolicza podatek VAT. Powód wytwarza ciepło we własnych źródłach i dostarcza je własną siecią na rzecz własnych członków oraz podmiotów zewnętrznych. Ponadto w ocenie Prezes URE powołany przez powoda art. 28 ust. 2 Prawa energetycznego w ogóle nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie, ponieważ przywołane w nim przepisy nie dotyczą zagadnień, które podlegały analizie w postępowaniu spornym w sprawie ustalenia treści umowy sprzedaży ciepła pomiędzy powodem a Wspólnotą Mieszkaniową w M. nr 77A i B. (k. 22 – 28)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W ramach prowadzonego pod znakiem (...) postępowania spornego w przedmiocie ustalenia treści umowy między dostawcą a odbiorcą pisma, w piśmie z dnia 22 października 2012 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wezwał powoda Spółdzielnię Mieszkaniową (...) w M., działającego jako przedsiębiorstwo ciepłownicze, do przedstawienia taryfy (cennika) usług zaopatrzenia w ciepło. Termin do złożenia taryfy był przedłużany kilkakrotnie, jednak powód nie przedstawił żądanych informacji. Wobec odmowy udzielenia informacji, pismem z dnia 1 marca 2013 r. Prezes URE wszczął postępowanie administracyjne w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej i jednocześnie wezwał powoda do przedłożenia sprawozdania finansowego za rok 2012, wskazania przychodów pochodzących z działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży ciepła w roku 2012, wskazania jaka jest sytuacja finansowa powoda, złożenia wyjaśnień dotyczących przyczyn niezłożenia informacji tj. taryfy ciepła a także złożenia odpisu z KRS.

dowód: pismo Prezesa URE z dnia 1 marca 2013 r. (k. 1 akt adm.)

Pismem z dnia 15 marca 2013 r. powód poinformował, że nie jest w posiadaniu dokumentów wyszczególnionych w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania albowiem nie jest przedsiębiorcą energetycznym.

dowód: pismo powoda z dnia 15 marca 2013 r. (k. 9 – 10 akt adm.)

W tej sytuacji Prezes URE wezwał powoda do uzupełnienia dokumentacji o sprawozdanie finansowe, wskazanie przychodów pochodzących z działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży ciepła w roku 2012 i wskazanie jaka jest sytuacji finansowa powoda.

dowód: pismo Prezesa URE z dnia 28 marca 2013 r. (k. 14 akt adm.)

W uwagi na brak odpowiedzi na powyższe wezwanie, Prezes URE zwrócił się do Sądu Rejonowego S. z prośbą o nadesłanie rocznego sprawozdania za 2012 r. W odpowiedzi organ regulacyjny otrzymał informację, że akta sądowe zawierając sprawozdanie jedynie za rok 2011.

dowód: pismo Prezesa URE z dnia 23 lipca 2013 r. (k. 25 akt adm.)

pismo Sądu Rejonowego z dnia 26 lipca 2013 r. (k. 26 akt adm.)

Pismem z dnia 8 października 2013 r. Prezes URE poinformował powoda, że dopuścił jako dowód w postępowaniu o nałożenie kary pieniężnej materiał dowodowy w zakresie informacji na temat kosztów i przychodów wynikających

z prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej w zakresie zaopatrzenia w ciepło, zgromadzony w ramach postępowania prowadzonego na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne.

dowód: pismo Prezesa URE z dnia 8 października 2013 r. (k. 34 akt adm.)

W dniu 25 października 2013 r. Prezes URE wydał decyzję mocą której nałożył na powoda karę pieniężną w wysokości 5000 zł z tytułu odmówienia przedłożenia informacji o których mowa w art. 28 ustawy Prawo energetyczne.

dowód: decyzja Prezesa URE z dnia 25 października 2013 r. (k. 4 – 6)

Powodowa Spółdzielnia wytwarza energię ciepłą w należących do niej urządzeniach kotłowniczych i dostarcza ją własną siecią na rzecz własnych członków. Ponadto Spółdzielnia posiada zawartą umowę o dostarczanie ciepła z przynajmniej jednym zewnętrznym odbiorcą w M. – Wspólnotą Mieszkaniową (...). Od lipca 2013 r. powód dolicza do cen i stawek opłat za ciepło 23% stawkę podatku od towarów i usług.

dowód: okoliczność bezsporna

faktura VAT nr (...) (k. 32 akt adm.)

Dla potrzeb wykonywanej działalności powód eksploatuje dwie kotłownie gazowe w M.: kotłownia (...) o mocy 0, 732 MW oraz kotłownia (...) o mocy 0, 720 MW. Parametry sieci powoda wynoszą 90/70 stopni C., a instalacja posiada automatykę ciepła z regulacją powodową.

dowód: twierdzenia pozwanego o okolicznościach, którym powód nie zaprzeczył i które Sąd uznał za przyznane i udowodnione na podstawie art. 229 i 230 k.p.c.

W roku 2012 powód osiągnął przychód w wysokości 90 462 zł.

dowód: twierdzenia pozwanego o okolicznościach, którym powód nie zaprzeczył i które Sąd uznał za przyznane i udowodnione na podstawie art. 229 i 230 k.p.c.

Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zgromadzonym w sprawie dokumentom; ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

Sąd postanowił pominąć wnioski strony powodowej o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadków oraz dowodu z opinii biegłego. W ocenie Sądu wnioski te dotyczą okoliczności nieistotnych dla rozstrzygnięcia sporu (art. 227 k.p.c. a contrario). W szczególności okoliczności są nieprzydatne dla oceny, czy powodowa Spółdzielnia spełnia kryteria przedsiębiorcy energetycznego, a taka w była istota sporu w niniejszej sprawie. W toku postępowania administracyjnego ustalono fakty niekwestionowane przez powoda w postępowaniu sądowym. Fakty te są wystarczające na dokonanie tej oceny przez Sąd.

Dodatkowo podnieść należy, że wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań strony podlegał pominięciu z uwagi na niesprecyzowanie tezy dowodowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest bezzasadne i podlega oddaleniu.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do kwestii, czy powodowa Spółdzielnia spełnia kryteria przedsiębiorcy energetycznego prowadzącego działalność polegającą na sprzedaży i dostarczaniu energii ciepłej konsumentom. Odpowiedź na to pytanie pozwoliłaby ocenić, czy na organowi regulacyjnemu przysługiwało prawo wynikające z art. 28 ustawy Prawo energetyczne tj. prawo żądania od powoda przedstawienia informacji dotyczących

wykonywanej przez to przedsiębiorstwo działalności gospodarczej, w tym informacji o jego projektach inwestycyjnych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

Sąd w całości podziela stanowisko organu regulacyjnego wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Z kolei w myśl art. 3 pkt 12 ustawy Prawo energetyczne, przedsiębiorstwo energetyczne jest to podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji paliw albo energii lub obrotu nimi.

W ocenie Sądu powodowa Spółdzielnia spełnia kryteria definicji przedsiębiorcy energetycznego zawartej w powołanych przepisach. Działalność powoda polegająca na wytwarzaniu i dostarczaniu energii cieplnej ma charakter zorganizowany i ciągły i jest przy tym działalnością wytwórczą, prowadzoną przy użyciu należących do powoda – co przyznaje powód w odwołaniu - kotłów i sieci ciepłowniczych. Jest bezsporne, że powód dostarcza ciepło odbiorcom zewnętrznym i pobiera za to opłaty, o czym świadczy znajdująca się w aktach faktura wystawiona przez powoda (k. 32 akt adm.). Powód dolicza przy tym do cen i stawek opłat podatek VAT, a więc podatek obliczany na podstawie wartości usług świadczonych przez przedsiębiorców. Niewątpliwie zatem działalność powoda – obok ww. cech - ma również charakter zarobkowy.

Trafnie pozwany wskazał, że z uwagi na wielkość mocy wykorzystywanych źródeł ciepła (5 MW) działalność powoda nie wymaga uzyskania koncesji na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 1c i pkt 3 ustawy.

W tym stanie rzeczy nie ulega więc wątpliwości, że powodowa Spółdzielnia – jako przedsiębiorca energetyczny - miała obowiązek ustalenia taryfy ciepła, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło.

Stosownie do art. 28 ustawy Prawo energetyczne, Prezes URE ma prawo wglądu do ksiąg rachunkowych przedsiębiorstwa energetycznego oraz może żądać przedstawienia informacji dotyczących wykonywanej przez to przedsiębiorstwo działalności gospodarczej, w tym informacji o jego projektach inwestycyjnych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

Powołany przepis stanowił w niniejszej sprawie podstawę żądania od powoda przez organ regulacyjny informacji w postaci taryfy ciepła. Bezspornie powód nie odpowiedział na to żądanie i to pomimo kilkukrotnego ponowienia wezwania przez Prezesa URE. Organ regulacyjny nie był przez to w stanie sprawdzić prawidłowości ostatnio stosowanej w rozliczeniach z odbiorcami ceny ciepła.

Zatem w niniejszej sprawie zaistniała przesłanka nałożenia na powoda kary o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo energetyczne. Zgodnie z tym przepisem karze pieniężnej podlega ten, kto odmawia udzielenia informacji, o których mowa w art. 28 ustawy.

Wysokość kary nie budzi wątpliwości Sądu, w szczególności jest ona adekwatna do możliwości finansowych powoda. Prawidłowo uwzględniono okoliczność, iż powodowa spółdzielnia nie była do tej pory karana za naruszenia ustawy. Jednocześnie Prezes URE zasadnie wziął pod uwagę, że działanie powoda charakteryzowało się umyślnością i społeczną szkodliwością. W ocenie Sądu zachowanie powodowej Spółdzielni świadczy o lekceważącym stosunku do organów państwa. Zaniechanie popełnione przez powoda prowadziło do wydłużenia postępowania prowadzonego przez Prezesa UOKiK wpływając negatywnie na skuteczność i sprawność realizacji celów postępowania administracyjnego.

Jako bezzasadny należało ocenić zarzut powoda, iż pozwany nie jest uprawniony do żądania przedstawienia jakichkolwiek dokumentów, a tylko takich, o których mowa w art. 28 ust. 2 ustawy Prawo energetyczne. Zauważyć

należy, że powołany przepis w ogóle nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie. Jak trafnie wskazał pozwany, celem przepisów, do których przepis ten odsyła, było wzmocnienie kontrolnych kompetencji Prezesa URE w zakresie wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii i w wysokosprawnej kogeneracji, a także wytwarzania biogazu rolniczego oraz skorelowanych z tym obowiązków operatora systemu przesyłowego i operatorów systemów dystrybucyjnych. Powyższe zagadnienia nie były przedmiotem badań w sporze dotyczącym dostaw ciepła z kotłowni gazowych, toczonym przez strony w sprawie o ustalenie treści umowy dostawy ciepła tj. w sprawie, w toku której Prezes URE wezwał powoda do przedłożenia informacji dotyczących taryfy.

Z powyższych względów, zdaniem Sądu, odwołanie podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 479 indeks 53 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z §14 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z dnia 3 października 202 r.) zasądając od powoda, który przegrał proces, na rzecz pozwanego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Malinowska